

TEMA DEL DIA

Acostament a la UE

EL DEBAT SOBRE L'ENTRADA A L'ESPÀI ECONÒMIC EUROPEU

L'adaptació de Liechtenstein al cabal comunitari, exemple per a Andorra

Al seminari sobre l'EEE, es va constatar com el període transitori pot esdevenir fins i tot permanent

MARC RODRÍGUEZ
ESCALDES-ENGORDANY

El debat sobre l'acostament a la UE, que en les últimes setmanes es va centrar en la necessitat de confirmar un calendari per a establir el ritme de les negociacions de cara a l'acord monetari, va viure fa pocs dies el seu moment més àlgid. Ara, havent ja passat al 2011 i un cop feta la compareixença pública del cap de Govern, Jaume Bartumeu, sembla que aquest debat s'ha calmat i que serà, sens dubte, un dels eixos de la campanya electoral a les generals anticipades d'aquest any. Amb aquest clima, sobre la taula hi ha constatacions com la efectuada al seminari sobre l'EEE amb els països europeus de petita dimensió territorial, celebrat el 10 de setembre, on va participar Andorra i on es va comprovar com l'exemple de Liechtenstein posa de manifest la possibilitat real de beneficiar-se d'adaptacions en l'adequació al cabal comunitari i avançar en estadis posteriors.

Segons el resum efectuat per la delegació andorrana desplaçada a aquest seminari al qual va accedir aquest rotatiu, la cap de la Unitat de Coordinació de l'EEE a Vaduz, Andrea Enter-Koch, va apuntar que la viabilitat de l'entrada a l'EEE per a petits països com Andorra, Mònaco i San Marino –les tres jurisdiccions que van ser presents al seminari– és possible si hi ha una correcta adaptació com l'experimentada per Liechtenstein. En aquest sentit, no només juguen un paper clau les adaptacions necessàries per motius obvis com ara el fet de no transposar la directiva del paquet financer relativa a les borses –en no disposar-ne d'aquesta–, sinó també, i especialment, la clau pot estar en els períodes transitoris.

Al seminari es va informar com Liechtenstein va poder negociar diversos períodes transitoris, en particular en matèria de llibertat de circulació de persones, un període que ha esdevingut permanent. En aquest cas específic, relatiu a la primera de les quatre llibertats que implica l'EEE –lliure circulació de persones, béns, serveis i capitals– a Liechtenstein, amb un 33% d'estrangers residents, inicialment es va témer que

TONY LARA

► La compareixença de Jaume Bartumeu per explicar l'estat de l'acord monetari, el passat 23 de desembre.

Una invitació amb data de caducitat per aprofitar el 'momentum'

► S'ha parlat molt del tema i la diversitat de punts de vista ha estat la nota predominant, però si d'alguna cosa no hi ha dubte és del fet que ajornar la negociació de l'acord monetari seria sinònim d'haver d'esperar un bon grapat d'anys per tornar a reprendre converses. Des del PS s'ha afirmat, fins i tot, que estariem parlant d'una «generació». Sense entrar en la discussió de si aquest període seria tan llarg com el d'una generació, el cap d'Unitat C3 –Europa de l'Oest no UE– va manifestar davant la delegació andorrana que es va desplaçar a Brussel·les al setembre que aquesta decisió havia d'arribar de manera imminent i que, davant possibles reticències, la Comissió està oberta a debatre dels termes de la nova relació en un marc bila-

teral –entre la UE i l'estat– o bé de forma multilateral –els tres estats conjuntament (Andorra, San Marino i Mònaco) amb la UE– per tal d'assolir acords. De fet, el mateix Grippa va fer referència al terme que es va posar de moda amb les eleccions nord-americanes, el *momentum* finestra d'oportunitat que, segons va traslladar a la delegació, no es pot deixar escapar. Així, la Comissió volia una indicació clara de si l'objectiu final del mercat interior és compartit o no, fins el punt que Grippa es va mostrar obert a clarificar totes les qüestions que a nivell tècnic es puguin realitzar. A aquell seminari de Brussel·les va quedar, clar, d'altra banda, que les respostes a les preocupacions d'Andorra pel que fa a l'acostament a Europa no poden ser tant a nivell tècnic com des del punt

de vista polític. En la seva compareixença davant el Consell General per explicar l'estat d'aquestes converses per l'acord monetari, Bartumeu es va referir, entre d'altres aspectes, a les «reunions d'alt nivell que hem mantingut a Brussel·les durant el mes de juliol del 2010 com en reunions de nivell tècnic», fent referència al seminari amb els petits estats no membres de la UE. El cap de Govern va recordar que «el que la Comissió Europea ens diu és que si no volem, o considerem que no podem, assumir la normativa bancària i financera que es deriva, obligatòriament, de la conclusió de l'acord monetari, malament podem tornar a demanar a les instàncies europees l'obertura d'una negociació per arribar a una associació o a una integració en l'EEE».

molts ciutadans de l'EEE es volguessin establir al país per la qualitat de vida. En aquest sentit, es va negociar un període de transició durant el qual el Govern emetria a l'any 56 permisos de residència a persones que volien treballar o establir-se. Finalment, amb l'ampliació de la UE al 2004, aquest període transitori va esdevenir permanent, tot i que el Govern de Liechtenstein ha d'aportar periòdicament la prova que aquesta excepció segueix sent necessària.

L'ENCAIX AMB SALVAGUARDES // Cal recordar que Bartumeu ve reiterant durant els últims mesos la possibilitat que ofereix el Tractat de Lisboa a l'hora de salvaguardar les especificitats d'un petit país com Andorra. En la mateixa línia, al seminari, la delegació de Liechtenstein va referir-se a un altre dels punts clau: l'adquisició de terrenys i vivendes, un punt en el qual aquesta jurisdicció va aconseguir un tracte com el de Malta, consistent en la possibilitat de comprar un terreny i una vivenda per persona.

La delegació Andorrana que va participar al seminari, integrada per l'ambaixadora a la UE, Imma Tor; l'ambaixador especial per a les relacions amb Europa, Òscar Ribas; i la directora general d'Afers europeus i Relacions institucionals, Eva Descàrrega, entre d'altres, va poder analitzar com a Liechtenstein, tot i les grans reticències inicials, hi ha dia d'avui el convenciment que cal continuar de la mà de l'EEE, amb una estructura que ha funcionat bé fins ara i que ha donat bons resultats.

PROFESSIONS LIBERALS // Un punt interessant és el que afecta a les professions liberals. A Liechtenstein, com podria passar a Andorra si es continua caminant cap a la UE, a l'inici van haver-hi crítiques per l'establiment especialment d'advocats. Però després de 15 anys, les manifestacions s'han calmat i l'entrada d'advocats d'altres estats membres s'ha vist compensada per la possibilitat oferta als professionals de Liechtenstein d'accedir a l'ampli mercat de l'EEE. Aquest és, però un exemple, ja que Andorra haurà de trobar el seu propi encaix, de moment amb l'acord monetari. ≡